

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ
AUTONOMOUS UNIVERSITY OF ZACATECAS (MEXICO)
INSTYTUT PEDAGOGIKI, KUJAWSKA SZKOŁA WYŻSZA WE WŁOCŁAWKU
(POLSKA)
EUROPEAN INSTITUTE OF FURTHER EDUCATION (EIFV) (SLOVAKIA)
SPOŁECZNYCH I HUMANISTYCZNYCH AKADEMIA KUJAWSKO-POMORSKA W BYDGOSZCZY
(POLSKA)
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА
ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ
В КОНТЕКСТІ
ЄВРОПЕЙСЬКОГО ВИБОРУ УКРАЇНИ**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

VI Міжнародної конференції

16 листопада 2023 року

***м. Київ
КНУБА***

УДК 37.09
ББК 74(4Укр)

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Київського національного університету будівництва і архітектури
(протокол № 16 від 22 грудня 2023 р.)*

Актуальні проблеми освітнього процесу в контексті європейського вибору України: матеріали VI Міжнародної конференції (16 листопада 2023 року). – Київ: ЦП «Компринт», 2024. – 562 с.

ISBN 978-617-8171-03-2

У матеріалах VI Міжнародної конференції «Актуальні проблеми освітнього процесу в контексті європейського вибору України» висвітлюються актуальні питання професійної (професійно-технічної) освіти: вітчизняний та зарубіжний досвід; психолого-педагогічне забезпечення освітнього процесу: сучасні виклики; сучасні проблеми викладання інженерно-технічних та гуманітарних дисциплін.

Матеріали конференції розраховані на науково-педагогічних, наукових працівників у галузі педагогіки, психології, соціології, викладачів, аспірантів, студентів, а також на соціальних педагогів, соціологів, практичних психологів і соціальних працівників.

УДК 37.09
ББК 74(4Укр)

За зміст поданих матеріалів несуть відповідальність їх автори.

ISBN 978-617-8171-03-2

© КНУБА, 2024

Човнюк Юрій Васильович,

кандидат технічних наук, доцент,

доцент кафедри фізичного виховання і спорту

Київського національного університету будівництва і архітектури;

Іванов Євген Олександрович,

старший викладач кафедри іноземних мов та перекладу

Національного авіаційного університету

ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ ФОРМУВАННЯ Й ВДОСКОНАЛЕННЯ ІНШОМОВНОЇ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ-ПСИХОЛОГІВ

В умовах інформатизації та глобалізації суспільства до навчання встановлюються нові вимоги, виникають нові можливості для отримання знань, з'являються нові підходи до навчання [1-3]. Можливості використання Інтернет-ресурсів для отримання нових та вдосконалення вже набутих знань безмежні. Так, віртуальні соціальні мережі є не тільки популярним засобом комунікації, а також унікальним ресурсом для тих, хто вивчає іноземну мову. Будучи одним з доступних способів обміну інформацією, соціальні мережі привертають увагу як студентів, так і викладачів, дають можливість перенести навчання іноземної мови з аудиторії у віртуальну реальність, не перериваючи освітній процес. Чинні державні освітні стандарти вищої професійної освіти в Україні спрямовані на підвищення якості освіти загалом і переходом на компетентнісну модель навчання зокрема, яка включає в себе також оволодіння випускниками закладу вищої освіти (наприклад, студентами-психологами) інформаційно-комунікаційними технологіями, окрім отримання професійних навичок. На сьогоднішній день актуальним є створення особливого інформаційно-комунікаційного професійного освітнього середовища для навчання іноземної мови студентів ЗВО. У цьому випадку інформаційно-комунікаційне професійне освітнє середовище виступає системою формування особистості в процесі набуття професійних і

іншомовних компетентностей, а також можливостей їх розвитку засобами інформаційно-комунікаційних технологій в сфері професійної комунікації в різних соціально-культурних умовах. Одним з компонентів інформаційно-комунікаційного професійного освітнього середовища є інформаційно-комунікаційний компонент, який представлений різними інформаційно-комунікаційними технологіями, засобами навчання та розв'язання навчальних завдань, програмним забезпеченням, електронними освітніми платформами, які сприяють розвитку професійних компетентностей і є засобом придбання іншомовних [4]. Звідси випливає, що нарівні з іншомовною професійною компетентністю студентів повинна формуватися їхня інформаційна компетентність.

Проблемою формування іншомовної інформаційної компетентності студентів у вищій школі займалися такі вчені, як Н. Гальскова, Є. Пасов, І. Малініна, Л. Раїцька, В. Сафонова, С. Тер-Мінасова та інші. Низка таких науковців як Г. Кучаковська, Г. Нестеренко, А. Яцишин, М. Радченко, Н. Тверзовська, С. Мигович, В. Сазанов, О. Клименко, Дж. Барнс, Д. Бойд та інші присвятили свої праці використанню соціальних мереж у процесі навчання іноземних мов та теоретично обґрунтували доцільність їх використання у формуванні комунікативної та інформаційної компетентностей студентів.

Метою статті є теоретичне обґрунтування та дослідна перевірка доцільності використання соціальних мереж у процесі формування інформаційно-комунікативної компетентності студентів-психологів.

Сьогодні науковці говорять про синтез іншомовно-професійної, комунікативної та інформаційної компетентностей в методиці навчання іноземної мови, що призводить до появи іншомовної інформаційно-комунікативної компетентності. Означена компетентність полягає у володінні студентом вміннями, знаннями, навичками і діями, що допомагають їм орієнтуватися в інформаційному просторі і працювати з іншомовною інформацією як на

традиційних носіях, так і в мережі Інтернет [1-4]. Серед умов формування іншомовної інформаційної компетентності виділяють:

1. Високий рівень сформованості іншомовної комунікативної компетентності (не нижче рівня B2 за Загальноєвропейським стандартом).

2. Систематичний розвиток умінь і навичок: а) знання про існування різних видів інформації та інформаційних ресурсів іноземною мовою; б) вміння орієнтуватися в потоці інформації іноземною мовою, представленої в мережі Інтернет; в) вміння шукати і відбирати релевантну інформацію іноземною мовою, яка представлена в мережі Інтернет; г) вміння письмово викладати інформацію іноземною мовою відповідно до комунікативної ситуації; д) знання особливостей різних стилів писемного мовлення іноземною мовою; е) вміння працювати з онлайн-бібліотеками, електронними каталогами та іншими подібними ресурсами іноземною мовою.

Особливого значення набуває використання інформаційно-комунікаційних технологій, покликаних забезпечити реалізацію інноваційних форм і методів, здатних сприяти виявленню та формуванню компетентностей студентів у процесі вивчення іноземної мови. Сьогодні інформаційно-комунікаційні технології можуть застосовуватися у всіх сферах діяльності і професійних сферах, і отже стають все більш інтегрованими в систему вищої професійної освіти. Варто зазначити, що одним з важливих результатів застосування інформаційно-комунікаційних технологій в сфері освіти є дистанційне навчання, яке з розвитком і популяризацією інформаційних технологій набуло широкого поширення в навчанні, оскільки дає можливість отримання знань на відстані. Вони можуть бути застосовані на будь-якому етапі здійснення дослідницької діяльності майбутнього спеціаліста [4].

Електронне навчання передбачає передачу навчально-методичної інформації, необхідної для здійснення ефективного освітнього процесу між його учасниками за допомогою певних інформаційних технологій, налагодженої інформаційно-комунікативної мережі. Така передача навчально-методичної інформації відбувається дистанційно, тобто викладач і студенти

розділені просторово, відповідно, на нашу думку, для ефективного проведення навчальних процедур можуть бути використані сучасні інформаційні та телекомунікаційні технології, в тому числі і соціальні мережі.

Термін соціальна мережа був введений в 1954 р. англійським соціологом Джеймсом Барнсом [5]. Так дчений визначив сукупність вузлів, якими є соціальні об'єкти (спільнота, соціальна група, індивід). Сьогодні поняття “соціальна мережа” інтерпретується як особливий вид спілкування користувачів в мережі Інтернет. Більш точнее формулювання ми зустрічаємо у Д. Бойд і Н. Елісон, які називають віртуальну соціальну мережу (social network site), що базується на Інтернет-технологіях, сервісом, який дає змогу окремим користувачам [6]: 1) створювати відкриті (публічні) або частково відкриті профілі користувачів; 2) створювати список користувачів, з яким вони перебувають у соціальному зв'язку; 3) мати доступ до списків комунікацій “друзів”, тобто до соціальних мереж інших користувачів усередині системи. А. Хендлі і А. Чапмен під соціальними мережами розуміють сукупність онлайн-інструментів, платформ і додатків, які постійно зростають і розвиваються та дають усім нам змогу взаємодіяти і обмінюватися інформацією [7]. Соціальні мережі дають можливість вибудувати безперервну роботу над формуванням навичок і розвитком умінь іноземної мови. Викладач може перевіряти знання студентів дистанційно в зручний час, незалежно від наявності / відсутності навчального приміщення, вибудовуючи освітній процес індивідуально під конкретну групу. Також важливим фактом є надання студентам можливості самим отримувати необхідні знання, користуючись розвиненими інформаційними ресурсами, наданими сучасними інформаційнокомунікаційними технологіями. Очевидно, що можливості використання Інтернет-ресурсів неймовірно великі. Глобальна мережа Інтернет формує умови для отримання необхідної інформації незалежно від місцезнаходження користувачів. Отримання вищої освіти практично неможливо уявити без доступу в Інтернет, без використання тих чи інших електронних пристроїв. Отже, формувати іншомовну професійну

компетентність на основі лише наявних посібників, без залучення додаткових засобів і розробки різноманітних та методично доцільних прийомів, способів і форм роботи, зокрема, зі студентами-психологами є, на нашу думку, не раціональним і не ефективним. У зв'язку з цим потреба підвищити ефективність формування мовної та професійної підготовки за рахунок розробки та впровадження до процесу навчання інноваційних інформаційних комунікаційних технологій, а саме соціальних мереж, а також новітніх методик навчання – очевидна. Соціальні мережі є однією з форм інформаційно-комунікаційних технологій. Таким чином, актуальним стає впровадження додаткових інструментів навчання іноземної мови, в тому числі і соціальних мереж для опрацювання і повторення матеріалу, що вивчається, для консультацій і спілкування з одногрупниками і викладачем. Важливим є також перегляд ролі викладача в освітньому процесі. Слід зазначити, що використання інформаційних технологій в освітньому процесі не є основною діяльністю викладачів іноземної мови, тому їм слід бути компетентним в питанні використання інформаційно-комунікаційних технологій у процесі навчання іноземної мови (зі студентами-психологами, зокрема). Популярність використання соціальних мереж студентами ЗВО для отримання інформації, необхідної для навчання, зростає з кожним днем. Потенціал і особливості використання соціальних мереж зумовлені передовсім доступністю і швидкістю передачі інформації, а їх використання в освітніх цілях дає змогу вивести заняття за рамки аудиторних занять, що додатково мотивує студентів.

Список використаних джерел

1. Гоцинець І.Л. Формування іншомовної комунікативної компетентності студентів у процесі використання смарт-технологій. Наукові інновації та передові технології (Серія «Державне управління», серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Психологія», Серія «Педагогіка»). 2022. №5(7). С. 50-62.

2. Гоцинець І.Л. Формування іншомовної комунікативної компетентності студентів методом гейміфікації. Перспективи та інновації науки. 2022. №13(18). С. 125-135.

3. Гоцинець І.Л. особливості використання смартфонів на заняттях іноземної мови. Вісник науки та освіти. 2023. №4(10). С. 84-96.

4. Сінельник І. Активізація науково-дослідної діяльності студентів педагогічних спеціальностей засобами інформаційно-комунікаційних технологій. Молодь і ринок. 2012. №3. С. 113–117.

5. Barnes J. A., Relations H. Class and Committees in Norwegian Island Parish. NY: Hafner Press, 1975.

6. Boyd D. M., Danah M., Nicole B. Elison Social Network Sites: Definition, History, and Scholarship. Journal of Computer-Mediated Communication. 2007. Vol. 13 (1). P. 210–230.

7. Handley A., Chapman C.C. Content Rules. How to Create Killer Blogs, Podcasts, Videos, Ebooks, Webinars (and More) That Engage Customers and Ignite Your Business. New Jersey: John Wiley & Sons, Inc., Hoboken. 290 p.

<i>Франчук Юрій Йосипович</i>	
ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПЕРЕХОДУ ДО ЄВРОПЕЙСЬКИХ ІНСТИТУЦІЙ	405
<i>Цифра Тетяна Юріївна, Гойко Олександр Анатолійович</i>	
ІННОВАЦІЙНА ЛЕКЦІЯ-ВІЗУАЛІЗАЦІЯ «МЕТОДИ ПРОГНОЗУВАННЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА В КОНТЕКСТІ ЗАПОБІГАННЯ ЙОГО БАНКРУТСТВА».....	408
<i>Цогла Олена Орестівна</i>	
ФОРМУВАННЯ STEM – КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ПЕДАГОГА В ЗАКЛАДАХ ІППО	415
<i>Човнюк Юрій Васильович, Глушенко Дмитро Дмитрович</i>	
МОЖЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ СИНЕРГЕТИЧНОГО ПРИНЦИПУ «ВИПЕРЕДЖУВАЛЬНОГО РОЗВИТКУ» СИСТЕМИ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ МАЙБУТНІХ ТРЕНЕРІВ/СПОРТИВНИХ ПЕДАГОГІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ	420
<i>Човнюк Юрій Васильович, Іванов Євген Олександрович,</i>	
ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ ФОРМУВАННЯ ЙВДОСКОНАЛЕННЯ ІНШОМОВНОЇ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ-ПСИХОЛОГІВ	426
<i>Човнюк Юрій Васильович, Шут Антон Олегович</i>	
БІОМЕХАНІЧНІ ОСНОВИ РУХОВИХ ЯКОСТЕЙ У ФУТБОЛІ	432
<i>Шайкова Аліна Леонтіївна</i>	
ПСИХОЛОГІЧНІ УМОВИ БЕЗПЕЧНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА	437
<i>Шаленко Вадим Олегович, Корнійчук Борис Валерійович, Нестеренко Віталій Борисович</i>	
ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «МЕТАЛИ І ЗВАРЮВАННЯ У БУДІВНИЦТВІ» В КНУБА	441
<i>Шаленко Вадим Олегович, Корнійчук Борис Валерійович, Скітович Олесь Петрович</i>	
ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ЗВАРЮВАЛЬНОГО ОБЛАДНАННЯ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ КНУБА	443

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ
В КОНТЕКСТІ
ЄВРОПЕЙСЬКОГО ВИБОРУ УКРАЇНИ

Збірник матеріалів

VI Міжнародної конференції

(Київ, 16 листопада 2023 року)

Підписано до друку 04.01.2024 р.

Видавець ФОП Ямчинський О.В.

03150, Київ, вул. Васильківська, 32

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
суб'єкта видавничої справи ДК № 6554 від 26.12.2018 р.

Формат 60×84/16. Наклад 100 пр. Ум. друк. арк. 36,8. Зам. № 05-8.

Виготовлювач ТОВ «ЦП «КОМПРИНТ»

03150, Київ, вул. Васильківська, 32

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
суб'єкта видавничої справи ДК № 4131 від 04.08.2011 р.